

คำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ของ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรุณศรี วีระชาติ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยมหิดลทูลเกล้าฯ ถวาย

ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ศาสนศึกษา)

วันพฤหัสบดีที่ 14 ตุลาคม 2542

ณ อาคารใหม่สวนอัมพร

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบ้างของพระบาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นสมเด็จพระบรมราชาธิราช ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ได้เสด็จขึ้น
เถลิงถวัลยราชสมบัติปกครองแผ่นดินโดยธรรมตลอดมาเป็นเวลาที่ยาวนานกว่าสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราช
พระองค์ใดในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ทรงตั้งมั่นในทศพิธราชธรรมอย่างแท้จริงและประจักษ์ชัด ทรงเป็น
พระมหากษัตริย์ที่เปี่ยมด้วยพระปรีชาสามารถน่านับการ ทรงพระเมตตาพระราชทานความช่วยเหลือแก่ประชาชน
ทุกหมู่เหล่า โดยไม่ทรงคำนึงว่าเป็นศาสนิกชนในศาสนาใด ทั้งไม่ทรงเลือกถิ่นฐานที่ตั้ง อาชีพ หรือเชื้อชาติฐานะอื่น
ใดทั้งสิ้น ทรงตระหนักถึงความสำคัญของศาสนาในการอบรมสั่งสอนคนให้เป็นคนดีมีประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็น
กำลังต่อการพัฒนาประเทศ ทรงเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภ์ของพุทธศาสนาและพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์แก่
ทุกศาสนาที่เข้ามาเผยแผ่ในประเทศไทย ทรงส่งเสริมให้ศาสนิกชนในศาสนาต่าง ๆ ปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา
นั้น ๆ และทรงทราบเรื่องความแตกต่างของความเชื่อ และการปฏิบัติในศาสนาต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทรงพระปรีชา
ญาณที่จะกันมิให้ผู้ใดใช้ความต่างนี้แบ่งแยกและก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ทรงทราบว่าคุณค่าส่วนหนึ่ง
ของศาสนาอยู่ที่การยกระดับคุณธรรมของมนุษยชาติ และรวบรวมมนุษยชาติให้ร่วมมือกันบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่
สังคมและโลกที่อยู่อาศัย การที่ศาสนิกชนทุกศาสนาจะร่วมมือกันได้และช่วยกันพัฒนาประเทศเป็นเรื่องที่ยาก

บางครั้งก็เกิดรอยร้าวดังเช่นที่เกิดในประเทศต่าง ๆ แต่ในประเทศไทยมิได้เป็นเช่นนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงวางพระองค์เป็นแบบอย่างที่ดีงามเป็นที่เคารพยกย่องของหมู่ศาสนิกชนในศาสนาทั้งหลาย วันเฉลิมพระชนมพรรษาทุกปี เหล่าพสกนิกรได้เห็นภาพอันน่าปลื้มใจที่สมณชีพราหมณ์และศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ ได้ร่วมกันกล่าวคำถวายพระพรชัยมงคลอันไพเราะ และการนี้ได้เป็นสัญลักษณ์ว่าประเทศไทยนี้เป็นปึกแผ่นอันอุดมสำหรับหมู่คนทุกศาสนา

ในด้านพระพุทธศาสนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งและมั่นคงมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ เมื่อเสด็จออกทรงผนวชได้ทรงศึกษาพระธรรมคำสอนและทรงเจริญภาวนาทรงใช้คำสั่งสอนของพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการทรงงานด้านต่าง ๆ เช่น ได้มีพระราชดำริให้ประชาชนช่วยกันแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันด้วยวิธี “เศรษฐกิจพอเพียง” ทรงพระปรีชาสามารถเป็นอย่างยิ่งในเรื่องภาษาที่ทรงใช้ถ่ายทอดพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคำสอนทางศาสนาที่มักจะพบว่ามีภาษาเก่าเข้าใจยาก แต่ถ้าเป็นพระราชนิพนธ์หรือพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้วพวงพสกนิกรจะพบว่าเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย นำศรัทธาและนำไปปฏิบัติตาม ผู้ที่โชคดีมีโอกาสได้ฟังพระราชปฐกฐาและพระราชวิสัชนาเมื่อครั้งที่ทรงสนทนาเรื่องศาสนากับพระมหาเถระหลายรูปในอดีตจะทราบดีถึงพระคุณธรรมอันประณีตที่ทรงมี และพระปรีชาญาณที่ลึกซึ้ง

พระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนกที่โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พิมพ์ขึ้นมานั้น เป็นสิริมงคล มิ่งขวัญและกำลังใจแก่ประชาชนชาวไทยที่กำลังเผชิญหน้ากับปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน เป็นเสมือนลำแสงสว่างที่ฉายมาท่ามกลางความมืด ทำให้คนไทยมองเห็นช่องทางที่จะออกไปให้พ้นความมืดมิดได้ด้วยการยึดถือคำสอนของพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางที่สำคัญได้แก่ความพากเพียรพยายามไม่ยอมท้อแท้ต่อความยากลำบากทั้งหลาย พัฒนาความสามารถในการพึ่งตัวเองให้มีมากขึ้น การปฏิบัติตามหลักธรรมเหล่านี้จะนำความสำเร็จมาให้ในภายหลัง นอกจากนั้นแล้วพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ยังชี้ให้เห็นทางเลือกที่จะทำให้สังคมไทยเจริญรุ่งเรืองในด้านต่าง ๆ ต่อไปได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษาหรือการพัฒนาชุมชน ดังนั้นพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนกจึงเป็นประโยชน์ทั้งแก่คน แต่ละคน และประเทศชาติโดยส่วนรวม พระราชกรณียกิจต่าง ๆ ที่ทรงทำเพื่อความผาสุกของทวยราษฎร์ทั้งปวงชี้ให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหาชนกของปวงชนชาวไทย

โดยเหตุที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภ์ ทรงปกครองแผ่นดินด้วยทศพิธราชธรรมอย่างครบถ้วน มีพระราชศรัทธาและทรงปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาตลอดมา อีกทั้งทรงมีพระปรีชาญาณในการแก้ปัญหาของประเทศด้วยหลักธรรมของพระพุทธศาสนาอย่างหาผู้เสมอเหมือนได้ยากยิ่ง สภามหาวิทยาลัยมหิดลในคราวประชุม ครั้งที่ 302 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พุทธศักราช 2542

เห็นสมควรให้ยกย่องเฉลิมพระเกียรติคุณไว้ในวงการพระศาสนาและในวงวิชาการ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ทูลเกล้า
ทูลกระหม่อมถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศาสนศึกษาแด่พระบาทสมเด็จพระ
ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่มหาวิทยาลัยมหิดล และเพิ่มพูนเกียรติคุณแก่ศูนย์
ศาสนศึกษาสืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม